

Varhaiskasvatus syksyllä 2021 viikko 36

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Tausta ja aiheet

Tausta

Aluehallintovirastot ja Opetus- ja kulttuuriministeriö ovat keränneet viikolla 19 Covid19 –tilanteeseen liittyen ajantasatietoa suomalaisilta varhaiskasvatuksen järjestäjiltä kahdella erillisellä kyselyllä.

- Varhaiskasvatuksen järjestämistä koskevaan kyselyyn vastasi 222 kuntaa (vastaus % 75,77) ja 144 (vastaus % tietoa ei saatavilla) yksityistä päiväkotij- ja esiopetusta tuottavaa varhaiskasvatuksen palveluntuottajaa.
- 20 suurimmasta kunnasta vastaamatta jättivät: Lahti, Pori ja Salo.

Kunnat vastasivat omana toimintana järjestämäänsä varhaiskasvatusta koskien (kunnallinen varhaiskasvatus) ja yksityiset palveluntuottajat omaa päiväkotitoimintaansa koskien (yksityinen varhaiskasvatus).

Kyselyn otosta voidaan kokonaisuutena pitää edustavana.

Tulokset esitetään tässä infodiasarjassa

- valtakunnallisina ja alueellisina jakamatietoina
 - koskien kaikkia vastaajia yhteensä (kunnallinen & yksityinen varhaiskasvatus)
- kyselyn avoimista kohdista tehtyinä sisällönanalyysin kuvauksina, jotka täydentävät jakaumatietoa.

Aiheet viikolla 36

- **Poissaolot**
 - Arvio varhaiskasvatuksen
 - Poissaolojen määrästä verrattuna aiempien toimintavuosien samaan ajankohtaan ennen koronaepidemiaa
 - Varhaiskasvatuksessa vietetty aika (kesto) verrattuna aiempien toimintavuosien samaan ajankohtaan ennen koronaepidemiaa
 - Esiin nousevat erityiset asiakasryhmät, joiden lasten poissaolot/kotiin jääminen lisääntynyt COVID19:sta johtuen
- **COVID19:sta johtuva kokonaisten varhaiskasvatusyksiköiden sulkeminen**
 - Lukumäärä
 - Syyt
- **Kesäajan ns. päivystyksen järjestelyjen toteutuminen**
- **Koronaan liittyvän virheellisen ja väärän tiedon levittäminen**

POISSAOLOT

“

**Yhä useampi
vastaaja arvioi
poissolojen
määrän
vastaavan
tavanomaista**

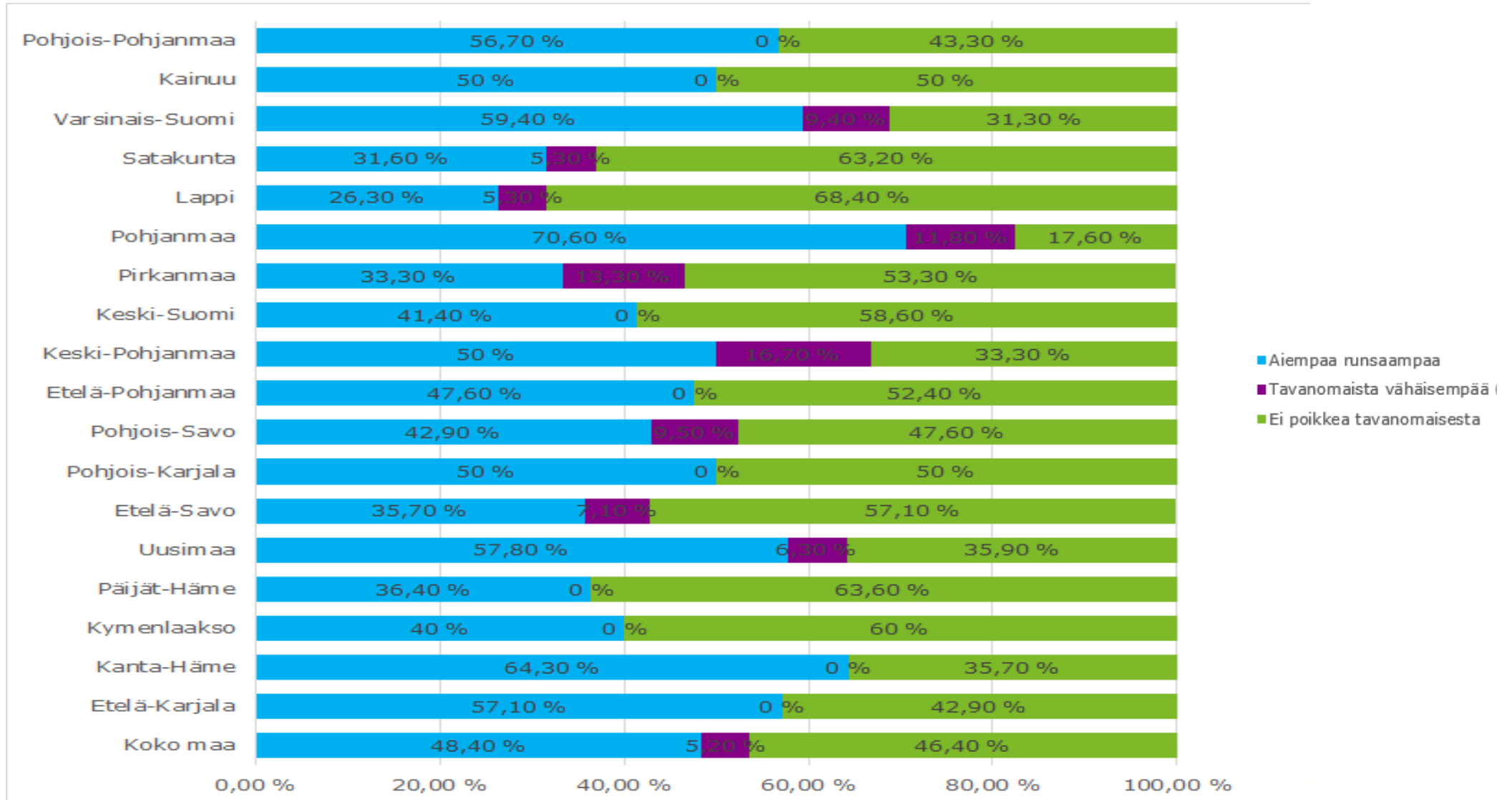

Aluehallintovirasto

Poissaolot syksyllä 2021

- Vastaajista vajaa puolet (46,4%; vk 19: 69,3 %) arvioi vastausajankohdan 7.9. poissaolojen määrän vastaavan tavanomaista, kun vastausajankohtaa verrataan samaan toimintavuoden aikaan ennen koronaepidemiaa.
- 48,4% (vk 19: 27,2%) kaikista vastaajista arvioi poissaolojen kestävän tavanomaista pidempään, kun vastausajankohtaa verrataan samaan toimintavuoden aikaan ennen koronaepidemiaa.
- 3% (vk 19: 7,3%) kaikista vastaajista arvioi poissaolojen kestävän tavanomaista lyhyemmän ajan.

Varhaiskasvatuksen poissaolojen määrä 7.9.2021 verrattuna aiempien toimintavuosien samaan ajankohtaan ennen koronaepidemiaa, %:a alueen vastaajista - kaavio.

Varhaiskasvatuksen poissaolojen määrä, arvio verrattuna aiempien toimintavuosien samaan ajankohtaan ennen koronaepidemia, %:a alueen vastaajista – arvotaulukko

	Aiempaa runsaampaa/pidempiä				Tavanomaista vähäisempää/lyhyempiä				Ei poikkea tavanomaisesta			
	16.3.2021	13.4.2021	11.5.2021	7.9.2021	16.3.2021	13.4.2021	11.5.2021	7.9.2021	16.3.2021	13.4.2021	11.5.2021	7.9.2021
Koko maa	22,7	22,3	19,6	48,4	15,8	14,1	11,1	5,2	61,5	63,5	69,3	46,4
Etelä-Karjala	14,3	16,7	-	57,1	14,3	33,3	37,5	-	71,4	50	62,5	42,9
Kanta-Häme	30,0	33,3	33,3	64,3	-	-	6,7	-	70,0	66,7	60	35,7
Kymenlaakso	11,1	45,5	16,7	40	22,2	-	8,3	-	66,7	54,5	75	60
Päijät-Häme	12,5	18,8	25	36,4	18,8	31,3	12,5	-	68,8	50	62,5	63,6
Uusimaa	30,2	24,7	29,5	57,8	19,8	21,9	12,8	6,3	50	53,4	57,7	35,9
Etelä-Savo	6,7	-	-	35,7	26,7	27,3	8,3	7,1	66,7	72,2	91,7	57,1
Pohjois-Karjala	25,0	10	30,8	50	-	-	7,7	-	75	90	61,5	50
Pohjois-Savo	21,1	15,4	4,8	42,9	15,8	7,7	9,5	9,5	63,2	76,9	85,7	47,6
Etelä-Pohjanmaa	42,9	20	10,5	47,6	-	15	5,3	-	57,1	65	84,2	52,4
Keski-Pohjanmaa	28,6	25	20	50	28,6	-	-	16,7	42,9	75	80	33,3
Keski-Suomi	8,7	3,6	7,4	41,4	21,7	7,1	18,5	-	69,6	89,3	74,1	58,6
Pirkanmaa	19,4	21,6	13,5	33,3	19,4	13,5	8,1	13,3	61,1	64,9	78,4	53,3
Pohjanmaa	38,5	43,8	50	70,6	7,7	6,3	18,8	11,8	53,8	50	31,3	17,6
Lappi	17,6	5,6	18,8	26,3	23,5	22,2	12,5	5,3	58,8	72,2	68,8	68,4
Satakunta	18,8	29,4	11,1	31,6	25,0	11,8	5,6	5,3	56,3	58,8	83,3	63,2
Varsinais-Suomi	25,7	28,1	17,9	59,4	11,4	25	17,9	9,4	62,9	46,9	64,1	31,3
Kainuu	14,3	20	11,1	50	7,1	-	-	-	78,6	80	88,9	50
Pohjois-Pohjanmaa	20,6	30	22,2	56,7	5,9	-	2,8	-	73,5	70	78,5	43,3

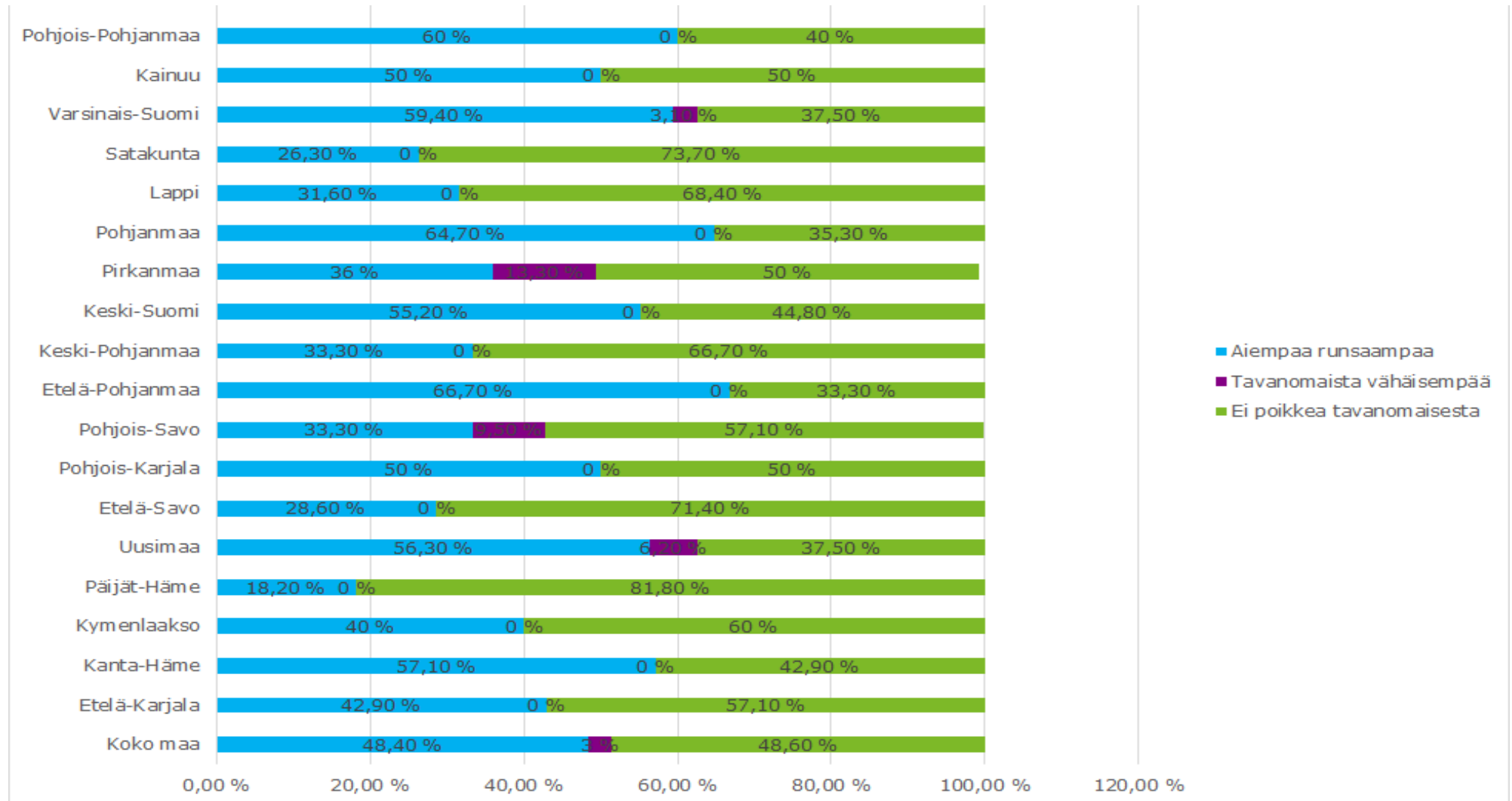
Mahdollisia syitä pois jäämiselle

- Syyt pois jäämiselle ovat pysyneet jokseenkin samoina:
 - Äiti on kotona äitiyslomalla
 - Maahanmuuttajaperheiden lapset, jotka ovat matkustaneet ulkomaille --> karanteeni
 - Varhaiskasvatuksen tarve ei johdu työssä käymisestä
 - Monilapsiset perheet; kun yksi sairastuu, kaikki jäävät kotiin
 - Etätyö
 - Perheessä perussairaus
 - Varhaiskasvatukseen tulemista on lykätty, jos toinen huoltajista on kotona
 - Tukea tarvitsevat perheet
- *"Poissaoloja on jonkin verran riskiryhmässä olevien lasten osalla sekä tilanteissa, jossa perheeseen on syntymässä/syntynyt lapsi niin huoltajat pitävät herkemmin myös perheen muut lapset pois varhaiskasvatuksessa. Määrät ovat kuitenkin erittäin pieniä eikä koske kaikkia samassa tilanteessa olevia perheitä."*
- *"Matkailun parissa työskentelevien lasten kotiin jääminen lisääntynyt huoltajien töiden vähyyden vuoksi. Poissaolot johtuneet flunssasta ja siitä että herkemmin ollaan kotona normaali flunssan ja nuhan vuoksi. Ennen koronaa töihin ja päiväkotiin mentiin vaikka olisi nuha yms. nyt se ei ole mahdollista."*

Aluehallintovirasto

Varhaiskasvatuksen poissaolojen kesto 7.9.2021 verrattuna aiempien toimintavuosien samaan ajankohtaan ennen koronaepidemia, %:a alueen vastaajista - kaavio

Varhaiskasvatuksen poissaolojen kesto, arvio 7.9.2021 verrattuna aiempien toimintavuosien samaan ajankohtaan ennen koronaepidemia, %:a alueen vastaajista – arvotaulukko

	Aiempaa runsaampaa/pidempiä				Tavanomaista vähäisempää/lyhyempiä				Ei poikkea tavanomaisesta			
	16.3.2021	13.4.2021	11.5.2021	7.9.2021	16.3.2021	13.4.2021	11.5.2021	7.9.2021	16.3.2021	13.4.2021	11.5.2021	7.9.2021
Koko maa	32,5	29,1	27,2	48,4	6,6	9	7,3	3	60,8	62	65,5	48,6
Etelä-Karjala	28,6	16,7	12,5	42,9	-	16,7	25	-	71,4	66,7	62,5	57,1
Kanta-Häme	30,0	33,3	40	57,1	-	-	-	-	70,0	66,7	60	42,9
Kymenlaakso	44,4	27,3	8,3	40	11,1	9,1	16,7	-	44,4	63,6	75	60
Päijät-Häme	43,8	37,5	25	18,2	12,5	18,8	6,3	-	43,8	43,8	68,8	81,8
Uusimaa	32,6	35,6	34,6	56,3	4,7	8,2	10,3	6,2	62,8	56,2	55,1	37,5
Etelä-Savo	13,3	9,1	-	28,6	20,0	27,3	8,3	-	66,7	63,6	91,7	71,4
Pohjois-Karjala	37,5	10	38,5	50	12,5	-	-	-	50,0	90	61,5	50
Pohjois-Savo	21,1	15,4	9,5	33,3	10,5	23,1	9,5	9,5	68,4	61,5	81	57,1
Etelä-Pohjanmaa	50,0	25	31,6	66,7	-	20	-	-	50,0	55	68,4	3,3
Keski-Pohjanmaa	-	25	-	33,3	14,3	-	-	-	85,7	75	100	66,7
Keski-Suomi	13,0	21,4	11,1	55,2	-	3,6	7,4	-	87,0	75	81,5	44,8
Pirkanmaa	30,6	13,5	27	36	13,9	13,5	8,1	13,3	55,6	73	64,9	50
Pohjanmaa	38,5	50	50	64,7	7,7	-	6,3	-	53,8	50	43,8	35,3
Lappi	17,6	11,1	12,5	31,6	11,8	16,7	6,2	-	70,6	72,2	81,3	68,4
Satakunta	31,3	29,4	27,8	26,3	-	-	5,6	-	68,8	70,6	66,7	73,7
Varsinais-Suomi	57,1	53,1	46,2	59,4	2,9	9,4	10,3	3,1	40,1	37,5	43,6	37,5
Kainuu	14,3	30	22,2	50	14,3	-	11,1	-	71,4	70	66,7	50
Pohjois-Pohjanmaa	41,2	33,3	22,2	60	-	-	-	-	58,8	66,7	77,8	40

“

**Joissakin
maakunnissa
tilanne samalla
tasolla kuin ennen
koronaepidemiaa**

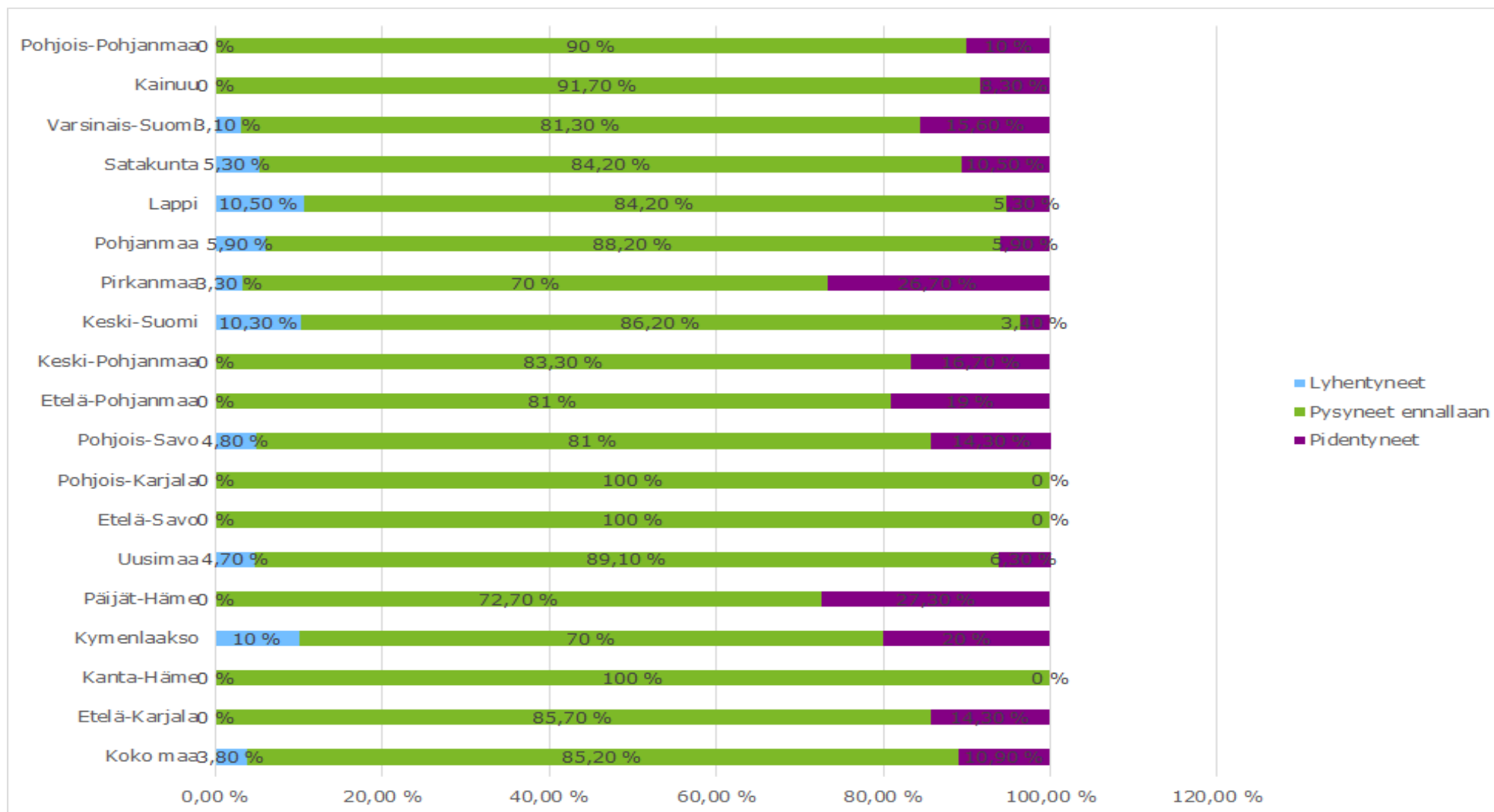

Aluehallintovirasto

Varhaiskasvatuksessa vietetty aika verrattuna aiempien toimintavuosien samaan ajankohtaan ennen koronaepidemiaa

- 85,2% (vk 19: 65,5%) vastaajista arvioi varhaiskasvatuksessa vietetyn ajan pysyneen ennallaan verrattuna aiempien toimintavuosien samaan ajankohtaan ennen koronaepidemiaa
- Vastaajista 10,9% (vk 19: 7,3%) arvioi varhaiskasvatuksessa vietetyn ajan pidentyneen
- Arvioissa on kauttaaltaan alueellista vaihtelua
 - Pirkanmaalla (26,7%) ja Päijät-Hämeessä (27,3%) varhaiskasvatusajat pidentyneet
 - Kanta-Hämeessä, Etelä-Savossa ja Pohjois-Karjalassa lapset ovat varhaiskasvatuksessa saman ajan kuin ennen koronaepidemiaa.

Varhaiskasvatuksessa vietetty aika, arvio 7.9.2021 verrattuna aiempien toimintavuosien samaan ajankohtaan ennen koronaepidemiaa, vastauksien osuus prosentteina alueen vastaajista -kaavio

Varhaiskasvatuksen hoitoajat verrattuna aiempien toimintavuosien samaan ajankohtaan ennen koronaepidemia – arvotaulukko, %:a alueen vastaajista

	Lyhentyneet				Pysyneet ennallaan				Pidentyneet			
	16.3.2021	13.4.2021	11.5.2021	7.9.2021	16.3.2021	13.4.2021	11.5.2021	7.9.2021	16.3.2021	13.4.2021	11.5.2021	7.9.2021
Koko maa	1,6	1,4	2,3	3,8	91,6	91,6	92,2	85,2	6,9	7,1	5,5	10,9
Etelä-Karjala	-	-	-	-	100	100	100	85,7	-	-	-	14,3
Kanta-Häme	-	-	6,7	-	100	91,7	86,7	100	-	8,3	6,7	-
Kymenlaakso	-	-	-	10	88,9	90,9	91,7	70	11,1	9,1	8,3	20
Päijät-Häme	-	-	6,3	-	75,0	75,0	81,3	72,7	25,0	25,0	12,5	27,3
Uusimaa	2,3	4,1	6,4	4,7	91,9	93,2	91	89,1	5,8	2,7	2,6	6,3
Etelä-Savo	-	-	-	-	100	100	100	100	-	-	-	-
Pohjois-Karjala	-	-	-	-	100	100	92,3	100	-	-	7,7	-
Pohjois-Savo	-	-	-	4,8	100	100	100	81	-	-	-	14,3
Etelä-Pohjanmaa	-	-	-	-	85,7	95	94,7	81	14,3	5	5,3	19
Keski-Pohjanmaa	-	-	-	-	100	100	100	83,3	-	-	-	16,7
Keski-Suomi	-	-	-	10,3	91,3	96,4	96,3	86,2	8,7	3,6	3,7	3,4
Pirkanmaa	5,6	-	-	3,3	88,9	91,9	91,9	70	5,6	8,1	8,1	26,7
Pohjanmaa	-	6,3	6,3	5,9	100	81,3	87,5	88,2	-	12,5	6,3	5,9
Lappi	-	-	-	10,5	88,2	88,9	87,5	84,2	11,8	11,1	12,5	5,3
Satakunta	-	-	-	5,3	93,8	88,2	94,4	84,2	6,3	11,8	5,6	10,5
Varsinais-Suomi	2,9	-	-	3,1	82,9	87,5	87,2	81,3	14,3	12,5	12,8	15,6
Kainuu	-	-	-	-	100,0	100,0	100	91,7	-	-	-	8,3
Pohjois-Pohjanmaa	2,9	3,3	2,8	-	91,2	86,7	94,4	90	5,9	10	2,8	10

SULKEMISET

“

**Päiväkoteja
suljettu
erittäin
vähän**

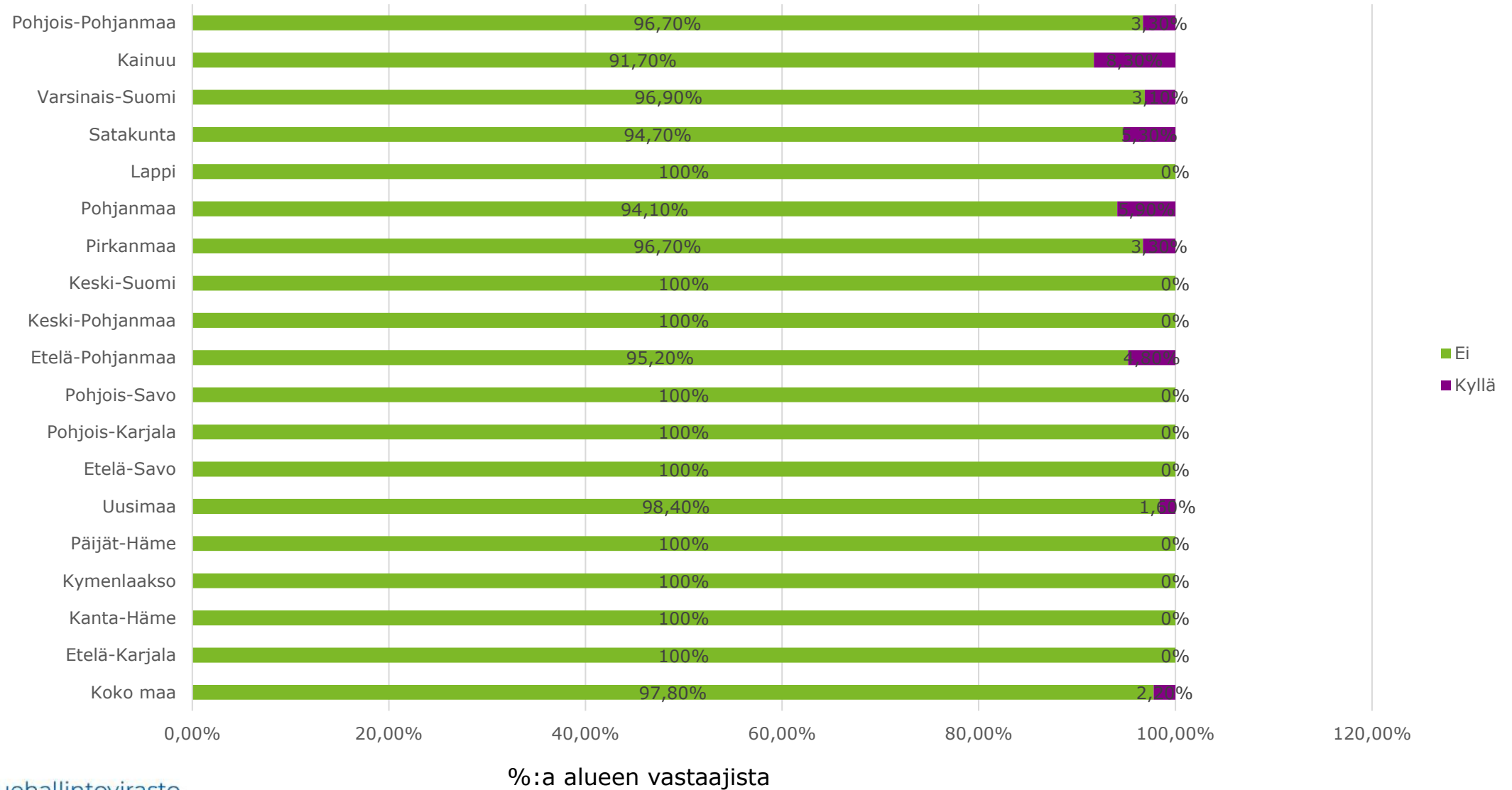

Aluehallintovirasto

Covid19:sta johtuva kokonaisten varhaiskasvatusyksiköiden sulkeminen

- Elo-syyskuussa suljettujen (1.8.-7.9.) päiväkotiyksiköiden määrä (n = 2 oli pienempi kuin huhti-toukokuussa (14.4.-11.5. n = 35).
- 2,2% kaikista vastaajista ilmoitti yksiköiden sulkemisesta aikavälillä 1.8.-7.9.2021.

Covid19:sta johtuva kokonaisten varhaiskasvatusyksiköiden sulkeminen, 7.9.2021 %:a alueen vastaajista – kaavio

Covid19:sta johtuva kokonaisten varhaiskasvatusyksiköiden sulkeminen - arvotaulukko

	Ei				Kyllä			
	16.3.2021	13.4.2021	11.5.2021	7.9.2021	16.3.2021	13.4.2021	11.5.2021	7.9.2021
<i>Koko maa</i>	95	91,8	92,2	97,8	5	8,2	7,8	2,2
Etelä-Karjala	100	83,3	100	100	-	16,7	-	-
Kanta-Häme	100	83,3	86,7	100	-	16,7	13,3	-
Kymenlaakso	88,9	90,9	75	100	11,1	9,1	25	-
Päijät-Häme	93,8	93,8	93,8	100	6,3	6,3	6,3	-
Uusimaa	91,9	86,3	87,2	98,4	8,1	13,7	12,8	1,6
Etelä-Savo	93,3	93,3	91,7	100	6,7	6,7	8,3	-
Pohjois-Karjala	100	100	100	100	-	-	-	-
Pohjois-Savo	100	100	100	100	-	-	-	-
Etelä-Pohjanmaa	100	95	94,7	95,2	-	5	5,3	4,8
Keski-Pohjanmaa	100	100	100	100	-	-	-	-
Keski-Suomi	95,7	96,4	96,3	100	4,3	3,6	3,7	-
Pirkanmaa	97,2	97,3	94,6	96,7	2,8	2,7	5,4	3,3
Pohjanmaa	84,6	81,3	93,8	94,1	15,4	18,8	6,3	5,9
Lappi	100	94,4	93,8	100	-	5,6	6,3	-
Satakunta	93,8	88,2	77,8	94,7	6,3	11,8	22,2	5,3
Varsinais-Suomi	88,6	84,4	89,7	96,9	11,4	15,6	10,3	3,1
Kainuu	100	100	100	91,7	-	-	-	8,3
Pohjois-Pohjanmaa	100	100	100	96,7	-	-	-	3,3

ROKOTEVASTAISUUS JA VÄÄRÄN INFORMAATION LEVITTÄMINEN

Havainnot varhaiskasvatukseen tai sen työntekijöihin kohdentuvasta rokotevastaisesta painostamisesta prosentteina

	Kyllä	Ei
<i>Koko maa</i>	3,6	96,4
Etelä-Karjala	-	100
Kanta-Häme	21,4	78,6
Kymenlaakso	-	100
Päijät-Häme	-	100
Uusimaa	4,7	95,3
Etelä-Savo	-	100
Pohjois-Karjala	-	100
Pohjois-Savo		100
Etelä-Pohjanmaa	-	100
Keski-Pohjanmaa	-	100
Keski-Suomi	10,3	89,7
Pirkanmaa	3,3	96,7
Pohjanmaa	5,9	94,1
Lappi	-	100
Satakunta	-	100
Varsinais-Suomi	-	100
Kainuu	8,3	91,7
Pohjois-Pohjanmaa	3,3	96,7

Havainnot varhaiskasvatukseen tai sen työntekijöihin kohdentuvasta koronaepidemiaan liittyvästä virheellisestä jakamisesta prosentteina

	Kyllä	Ei
<i>Koko maa</i>	7,9	92,1
Etelä-Karjala	-	100
Kanta-Häme	14,3	85,7
Kymenlaakso	10	90
Päijät-Häme	-	100
Uusimaa	14,1	85,9
Etelä-Savo	-	100
Pohjois-Karjala	-	100
Pohjois-Savo	-	100
Etelä-Pohjanmaa	9,5	90,5
Keski-Pohjanmaa	-	100
Keski-Suomi	13,8	86,2
Pirkanmaa	13,3	86,7
Pohjanmaa	5,9	94,1
Lappi	21,1	78,9
Satakunta	-	100
Varsinais-Suomi	-	100
Kainuu	-	100
Pohjois-Pohjanmaa	6,7	93,3

Rokotevastaisuus ja väärän informaation levittäminen

- Viestejä on lähetetty sähköpostissa ja kehotettu tutustumaan asiasta käymällä tietyllä nettisivustolla ja katsomalla joitakin videoita.
- Sosiaalisessa mediassa, esim. facebook, käydään keskustelua.
- Epäselvät ohjeistukset aiheuttaneet huoltajien taholta kriittistä kirjoittelu.
- Viestit ovat osittain aggressiivisia.
- Kasvomaskien ja hygieniaohjeistusten merkitystä on kyseenalaistettu.
- *"Huoltajilla väärää tietoa, huoltaja on suullisesti kertonut työntekijälle koronatoimien olevan ylimitoitettuja ja "huuhaata" sekä pyytänyt, että henkilökunta ei käyttäisi maskeja."*
- *"Pari asiakasta on henkilöstölle ja muille huoltajille nostaneet esille, että tämä on vain salaliittoteoriaa ja on turhaa pitää maskeja ym. varotoimia."*
- *"Huhuja lähinnä siitä, että joku on ollut karanteenissa, vaikkei ole ollut."*

Kesäajan suunnitelmien toteutuminen

“

**Kesäajan
suunnitelmat
toteutuivat
melko hyvin**

Aluehallintovirasto

Kesäajan päivystys

- Kesäajalle tehdyt ns. päivystyssuunnitelmat toteutuivat kaiken kaikkiaan melko hyvin:
 - Koko maan osalta 93,7 % vastaajista
 - Eniten muutoksia on jouduttu tekemään Pohjois-Karjalassa (toteutunut 60 %)
- Henkilökunnan liikkuvuuteen ja lapsiryhmien yhdistämiseen liittyvät rajoitukset vaikuttivat ns. päivystyssuunnitelmien tekemiseen.

Kesäajan suunnitelmien toteutuminen prosentteina

	Kyllä	Ei
<i>Koko maa</i>	93,7	6,3
Etelä-Karjala	85,7	14,3
Kanta-Häme	78,6	21,4
Kymenlaakso	100	-
Päijät-Häme	90,9	9,1
Uusimaa	95,3	4,7
Etelä-Savo	92,9	7,1
Pohjois-Karjala	60	40
Pohjois-Savo	95,2	4,8
Etelä-Pohjanmaa	90,5	9,5
Keski-Pohjanmaa	83,3	16,7
Keski-Suomi	100	-
Pirkanmaa	100	-
Pohjanmaa	100	-
Lappi	94,7	5,3
Satakunta	100	-
Varsinais-Suomi	93,8	6,3
Kainuu	83,3	16,7
Pohjois-Pohjanmaa	96,7	3,3

Syitä suunnitelmien muuttamiselle

- Lapsia oli vähemmän kuin oli ilmoitettu.
- Poissaoloja tuli myös testauksen ja karanteenin vuoksi.
- Matkailuala työllistänyt, joten lapsilla oli pidempiä aikoja varhaiskasvatuksessa ja lomina lyhennettiin.
- Joissakin kunnissa oli lapsia paljon kesäaikaan paikalla, joten myös kesäajaksi suljettavia päiväkotia pidettiin auki.
- *”Lasten hoitopäivät vähenivät huomattavasti toukokuussa ilmoitetusta määrästä. Arvioimme seuraavan viikon tilannetta aina maanantaisin, jotta tiedetään sijaistarve. Tästäkin suunnitellusta lukumäärästä tuli jatkuvasti vähennystä. Aikuisten lukumäärä suhteessa lasten lukumäärään oli verrattain runsas :-)”*
- *”Yhden päiväkodin lapset ja aikuiset olivat altistumisen vuoksi karanteenissa.”*
- *”Toista päiväkotia ei suljettu kesän ajaksi, koska lapsiryhmiä ja henkilöstöä ei suositeltu yhdistää.”*

Aluehallintovirasto